

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

ЛІНГВОПРАГМАТИКА

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма
«Середня освіта (німецька мова і література)»

Спеціальність
014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація
014.022 Німецька мова та зарубіжна література

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лінгвопрагматика
Викладач (-і)	Корольова Наталія Олександрівна
Контактний телефон викладача	0990840968
Е-mail викладача	nataliia.korolova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	https://knf.pnu.edu.ua/hrafik-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні лінгвопрагматичні концепції і теорії німецької мови, специфіка фахової термінології, аналіз сучасних поглядів на різні мовознавчі проблеми, у тому числі дискусійного характеру. Зазначений курс спрямовано на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через пошук, читання, реферування й аналіз спеціальної німецькомовної наукової літератури.</p> <p>Методи навчання: інтерактивна лекція, дискусії, метод аналізу текстів, метод інтерпретації текстів, метод практичних вправ, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота.</p> <p>Методи контролю: індивідуальне / групове опитування, тестування, фідбек до завдань, письмова робота.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Курс «Лінгвопрагматика» має на меті забезпечити студентів знаннями з лінгвістичної прагматики німецької мови й необхідним мінімумом німецькомовної фахової термінології для розв'язування складних спеціалізованих задач та практичних проблем в галузі лінгвістики в процесі професійної діяльності або навчання, а також сприяти розумінню студентами філософських лінгвопрагматичних закономірностей та особливостей німецької мови, підвищити мовну компетенцію і загальну мовну культуру майбутніх фахівців, спонукати студентів до наукових досліджень.</p> <p>Основним завданням теоретичного курсу є семіотичний опис спектру мовленнєвих актів сучасної німецької мови відповідно до їх прикладного контексту вживання, застосування та гіпотетичного прогнозування й моделювання.</p>	
4. Програмні компетентності	
<p>Інтегральна компетентність: Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузях освіти, навчання німецької мови та зарубіжної літератури, другої іноземної мови (англійської) в процесі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів психолого-педагогічних та філологічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Соціальна компетентність: Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування рідною та іноземними мовами з представниками інших професійних груп різного рівня. ✓ Дослідницька компетентність: Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації з різних джерел та проведення досліджень на належному рівні, дотримуючись принципів академічної доброчесності. 	

Фахові компетентності:

- ✓ Мовно-комунікативна компетентність: Здатність дотримуватися сучасних норм іноземної мови в усному та писемному спілкуванні, зокрема у професійному колі; застосовувати знання про іноземну мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні та практичні вміння з іноземної мови у навчальній і професійній діяльності; забезпечувати навчання учнів іноземній мові, формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, зокрема іншомовну комунікативну та міжкультурну компетентності; здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою.
- ✓ Інформаційно-цифрова компетентність: Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі.
- ✓ Інноваційна компетентність: Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

5. Програмні результати навчання

- ✓ Здійснювати усну та письмову комунікацію державною та іноземною мовами з учнями, колегами, представниками інших професійних груп, культур і релігій, причетними різних політичних поглядів тощо для вирішення завдань у навчальній, позанавчальній і професійній діяльності.
- ✓ Знати й розуміти систему мови, культуру країни, мова якої вивчається, функціональні особливості, стратегії комунікації, мовні та позамовні засоби виразності мовлення; вміти застосовувати ці знання для формування в учнів здатності до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії у навчальній і позанавчальній діяльності.
- ✓ Вільно володіти іноземною мовою в усній і письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань у життєвих ситуаціях, навчальній, науково-дослідницькій, професійній діяльності та розвитку іншомовної комунікативної і міжкультурної компетентностей в учнів.
- ✓ Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично оцінювати, аналізувати й інтерпретувати її та застосовувати дані, дотримуючись норм академічної доброчесності.
- ✓ Критично осмислювати основні теорії, принципи, методи, поняття та концепції обраної освітньої спеціальності/спеціалізації, вміти застосовувати їх для організації процесу навчання, виховання і розвитку учнів, формування в них уявлень про навчальний предмет на основі сучасних наукових досягнень.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова /
---------	---------------	------------------------	------------------

			вибіркова
8	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	4	В
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		Кількість годин	
		лекції	заняття сам. роб.
Thema 1. Pragmatik als wissenschaftliche Disziplin.		2	1 4
Thema 2. Pragmatik und die Bedeutung des Wortes.		2	1 6
Thema 3. Pragmatik der Sprechakte.		2	1 4
Thema 4. Pragmatik der Präsuppositionen und der Implikaturen in der Kommunikation.		2	1 4
Thema 5. Die Begriffe Text und Diskurs aus pragmatischer Sicht. Diskurstypen. Der Begriff Deixis.		2	1 6
Thema 6. Kommunikation als Kategorie der Makropragmatik		2	1 8
Thema 7. Kommunikativen Kompetenz.		2	1 8
Thema 8. Intentionalität		2	1 6
Thema 9. Pragmatik der Manipulation und Lüge in der Kommunikation.		2	1 8
Thema 10. Soziale Aspekte sprachlicher Kommunikation.		2	1 6
ЗАГАЛОМ:		20	10 60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу та бали, отримані під час іспиту. Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів).</p> <p>Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p>		
Вимоги до письмових робіт	<p>Передбачені письмові тестові завдання формату «множинний вибір», які мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з теми семінарського заняття, які охоплюють від 20 до 30 завдань (максимальна оцінка 5 балів) та підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, яке охоплює 40 завдань (максимальна кількість балів – 20). Підсумкова контрольна робота – тестові завдання, які охоплюють матеріал лекційного курсу включно із матеріалом, що виноситься на самостійне опрацювання.</p> <p>Тест складається з 40 завдань формату «множинний вибір»,</p>		

	виконання яких демонструє рівень теоретичних знань та сформованості у студентів науково-комунікативної, методологічної, термінологічної та соціокультурної компетенцій.
Семінарські заняття	<p>Практичні заняття передбачають роботу з практичним матеріалом, перевірку рівня його засвоєння у форматі усного та /або письмового опитування:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Усне опитування, презентації з теми семінарського заняття; • Тестові завдання формату «множинний вибір», які мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з теми семінарського заняття. <p>Оцінюється відвідуваність 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 60 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 12.</p> <ul style="list-style-type: none"> - «відмінно» – здобувач освіти засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; - «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; - «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища; - «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>При виставленні рейтингового підсумкового балу враховується присутність студента / студентки на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента / студентки під час семінарських занять; результати відпрацювання занять, пропущених з поважної причини.</p> <p>Підсумкова контрольна робота (тест) базується на матеріалі, який був розглянутий на усіх лекціях та практичних заняттях, та проводиться на останньому практичному занятті у вигляді тесту у форматі «множинний вибір» на 40 запитань, кожне з яких оцінюється в 0,5 бала. Максимальна оцінка за тест – 20 балів.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік. При виставленні залікової оцінки враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (60</p>

балів), бали підсумкового тестування на платформі d-learn.pro (20 балів) та бали, отримані за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної роботи студента (20 балів), що контролюється протягом тижнів контролю самостійної роботи (КСР).

Складання заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 100 балів, мінімум 50 балів).

Студент, який не набрав 50 балів за рейтингом, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск до складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань) або за відомістю № 3 при комісії.

8. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#) та [Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Перезарахування освітніх компонент:

Процедуру перезарахування унормовано [Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці](#) та [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udeму, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Корольова Н.О. Вступ до лінгвістичної прагматики: навчально-методичний посібник для студентів та магістрантів. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М. 2021., 156 с.
2. [Абрамович С. Д., Чикарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація. Київ, Вид.дім Дм.Бураго. 2013. 460с.](#)
3. [Косюк О. Теорія масової комунікації: навч. посібник. Луцьк. ВНУ ім.Лесі Українки. 2012. 384 с.](#)
4. <https://center-for-nonverbal-studies.org/htdocs/6101.html>

Додаткова:

1. Бацевич Ф.С. Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень. К.: ВЦ "Академія", 2008. 240 с.
2. Голубовська І.О., Корольов Р.І. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики: курс лекцій. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. 223 с.
3. Голубовська І.О. Мовна особистість як лінгвокультурний феномен. *Studia Linguistica*. К.: ВПЦ "Київський уні-верситет". 2008. Вип. 1. С. 25-33.
4. [Корольова Н.О., Грималюк А.М. Лінгвопрагматичні особливості репрезентації образу України у заголовках гумористичних фейкових новин \(на матеріалі ресурсу „Der Postillon“\) *Folium*. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. No 4. с. 127-134](#)
5. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля, 2006. 716 с.
6. Серякова І.І. Лінгвістичний аспект невербальної поведінки. *Наука і сучасність*. 2000. Вип. 1. Ч. 2. С. 241–250.
7. Helbig Gerhard. *Linguistische Theorien der Moderne*. Weidler Buchverlag. – Berlin, 2002. 394 S.
8. Pearson Ch. The Semiotic Paradigm View of Theoretical Semiotics // *International Handbook of Semiotics* / P. P. Trifonas (ed.). Toronto : Ontario Institute for Studies in Education University of Toronto, 2015. Pp. 135-181.
9. Tarasti E. *Sein und Schein: Explorations in Existential Semiotics*. Berlin : Walter de Gruyter GmbH, 2015. 478 p.
1. 10. Turner M. Compression and representation. *Language and Literature*. 2006. Vol. 15(1). P. 17-27.*Інформаційні ресурси:*
2. <https://grammis.ids-mannheim.de/>
3. [Anna Reder - Grammatiken und Übungsgrammatiken](#)
4. <https://wortschatz.uni-leipzig.de/de>
5. <https://woerterbuchnetz.de/>